

Bohoslužba 13. marca 2022

Žiadosť matky Zebedejových synov

Vzdych: „Hospodin, volám k tebe! Skala moja, nemlč! Ak budeš mlčať, budem sa podobat' tým, čo zostupujú do hrobu. Počuj môj úpenlivý hlas, keď volám k tebe o pomoc a spínam ruky k tvojej veľsvätyni.“ **Amen** (Ž 28,1-2)

Pieseň: č. 189 – Ó, Bože spravodlivý, hriešni sme pred Tebou...

Vzdych: „Hospodin, tvoja priazeň ma pozdvihla na pevný vrch. Zmocnil sa ma strach, keď si skryl svoju tvár. Hospodin, volám k tebe. Úpenlivo prosím svojho Pána o milosť.“ **Amen** (Ž 30,8-9)

Suma evanjelia: „Naozaj, on niesol naše choroby a naše bolesti ho obťažili. My sme si mysleli, že je ranený, Bohom doudieraný a opovrhnutý. ⁵ On však bol prebodnutý za naše hriechy, zdrvený za naše neprávosti. Trest, ktorý nám priniesol pokoj, spočinul na ňom a pre jeho rany sa nám dostalo uzdravenie. ⁶ Všetci sme blúdili ako ovce, každý išiel svojou cestou, ale Hospodin na neho uvalil neprávosti nás všetkých. ⁷ Bol trápený a on sa nechal ponižovať, neotvoril ústa, ako baránok vedený na zabitie; neotvoril ústa ako ovca, ktorá onemie pred strihačom. ⁸ Zo zovretia a súdu bol vzatý. Kto uvažuje o jeho pokolení? Ved' bol vyfatý z krajiny živých, pre nepravosť svojho ľudu bol ranený.“ (Iz 53,4-8)

Pieseň: č. 324 – Len Ty si moja nádej, Ó, Bože jediná...

Vzdych: Svojho ducha zverujem do tvojej ruky. Vykúpil si ma, Hospodin, verný Bože. **Amen** (Ž 31,6)

Mt 20,17-28

¹⁷ Keď Ježiš vystupoval do Jeruzalema, vzal si stranou dvanástich učeníkov a cestou im hovoril: ¹⁸ „Hľa, vystupujeme do Jeruzalema a Syn človeka bude vydaný veľkňazom a zákonníkom. Odsúdia ho na smrť ¹⁹ a vydajú pohanom, aby ho vysmiali, zbičovali a ukrižovali; a tretieho dňa bude vzkriesený.“

²⁰ Vtedy k nemu pristúpila matka Zebedejových synov so svojimi synmi, klaňala sa a prosila ho o niečo. ²¹ On sa jej opýtal: „Čo chceš?“ Povedala mu: „Povedz, aby títo moji dvaja synovia v tvojom kráľovstve sedeli jeden po tvojej pravici a druhý po tvojej ľavici.“ ²² Ježiš však odpovedal: „Neviete, čo žiadate. Môžete piť kalich, ktorý mám piť ja?“ Povedali mu: „Môžeme.“ ²³ Odpovedal im: „Môj kalich síce budete piť, ale dať sedieť po mojej pravici alebo ľavici nie je mojou vecou. To dostanú tí, ktorým to pripravil môj Otec.“ ²⁴ Keď to počuli ostatní desiat, namrzeli sa na oboch bratov. ²⁵ Ježiš ich však zavolať k sebe a povedal: „Viete, že vládovia panujú nad národmi a mocnári ich utláčajú. ²⁶ Medzi vami to tak nebude! Ale kto by sa chcel stať medzi vami veľký, bude váš sluha ²⁷ a kto by chcel byť medzi vami prvý, bude váš otrok. ²⁸ Ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a dať svoj život ako výkupné za mnohých.“

Modlitba:

Nebeský Otče náš, prichádzame v tejto chvíli, aby sme Ti ďakovali za život, domov, bezpečie a zabezpečenie našich životných potrieb. Teraz si uvedomujeme, aké to nie je samozrejmé, keď vidíme utekať mnohých, ktorí museli opustiť všetko aby si zachránili život. Zmiluj sa nad vojnou sužovanými ľuďmi, zahoj ich rany a daj

im prežívať, že keď sa zveria do Tvojich rúk, Ty sa o nich postaráš. Ďakujeme za vieru a nádej, ktoré pomáhajú znášať utrpenie a spájajú nás s Tebou, so zdrojom sily. A ďakujeme, že v tomto období zvlášť upriamuješ našu pozornosť na kríž a utrpenie Pána Ježiša Krista, aby sme Ho hľadali, do Jeho rúk zverili svoj život, to čo bolo, je a bude a v Ňom našli tak pevný základ pre svoj život. Kiež by sme skutočne našli zmierenie a pokoj pre svoju dušu, ak zložíme na Neho svoje hriechy, bolesti, nádeje ako aj žiaľ a starosti, či bremená.

Prosíme, požehnaj nám toto pašiové obdobie, aby sme ho prežívali v Tvojej blízkosti, Tebou zmierení a povzbudení k životu v nádeji a nasledovaní. Ďakujeme za jasný odkaz Tvojho slova a prosíme, aby si k nám i teraz prehovoril. Vypočuj nás pre svoju milosť. *Amen*

Pieseň: č. 285 – *Na Krista svoje hriechy zložil som už cele...*

„Ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a dať svoj život ako výkupné za mnohých.“ Mt 20,28

Milí Bratia a milé Sestry,

Smutné je vidieť, akí sú učenici nepoučiteľní. Akoby boli hluchí a slepí, Ježišove slová o Jeho nastávajúcom utrpení vôbec nepochopia a nevezmú si k srdcu. Hľa, až takto môžu srdce človeka obsadiť a okupovať vlastné myšlienky, že sa nevie na nič iné sústrediť, len na ten svoj cieľ, ktorý si vytýčil. V tomto príbehu sa pred nami pekne odhalí, aké mali túžby, plány, o čom snívali aj učenici, i keď chodili s Pánom Ježišom „na plný úväzok“. Aj keď pre Neho všetko zanechali, zaprieť sa úplne nevedeli. Dokonca sa im zdalo, že nasledovanie Pána Ježiša im môže zabezpečiť aj **určité výhody**, môže ich akosi pozdvihnúť do nejakých lepších pozícií. Nasledovali Ho oddane, nezištne, nie pre odmenu, ale predsa snívali o nejakých bonusoch.

Tak sa stalo, že vôbec nepochopili Jeho skutočné poslanie, Jeho dielo spásy, ktoré prišiel vykonať. A nepochopili vôbec Jeho slová o tom, čo Ho čaká v Jeruzaleme, pretože podobne vtedajšiemu židovstvu, aj oni očakávali politického mesiáša, teda nastolenie Dávidovského kráľovstva a oslobodenie sa od Rimanov. Dokonca, túto svoju predstavu spájali s osobou svojho Majstra.

Mohli by sme povedať o dvanástich, že boli **jeden tím**. Napriek tomu, tá jednota bola dosť krehká, lebo každý mal svoje **ego** a bolo medzi nimi isté pretekánie o moc, ako to býva aj medzi ľuďmi patriacimi spolu. Občas sa to aj fakticky prejavilo – práve náš dnešný príbeh je jeden z takýchto situácií. I keď sa začína celkom milo. Matka synov Zebedejových prichádza k Pánovi Ježišovi a klania sa Mu, má prosbu. Sú pri nej aj jej synovia a Ježiš sa opýta, čo chce. Prosí, avšak ani nie pre seba: *„Povedz, aby títo moji dvaja synovia v tvojom kráľovstve sedeli jeden po tvojej pravici a druhý po tvojej ľavici.“*

Bratia a Sestry, možno si povieme, že je to pekný príklad **materinskej lásky**, čo je v jej možnosti, urobí pre svoje deti. Aká starostlivá matka, aké je pre ňu dôležité, aby zabezpečila pre svojich synov to najlepšie. Ale predsa len tu niekoľko vecí neseď. Je to **len jedna strana mince**. Dobre vieme z iných novozákonných príbehov, že jej synovia, Jakub a Ján vôbec neboli v ústraní, že oproti väčšine mali celkom **privilegované** miesto pri Pánovi Ježišovi. Myslím na to, že viackrát sa stalo, keď vzal zo sebou len užší kruh učeníkov, v tej trojici boli pri Petrovi práve títo dvaja učenici. Zrejme si tejto **výsady** vôbec neboli vedomí.

Dve najbližšie miesta pri Ježišovi v Jeho kráľovstve znamenajú nielen akési vyznamenanie, ale aj **podiel na Jeho moci a sláve**. V zásade by sme mohli povedať, že matke záleží na spasení jej synov, čo je významné. Ale musíme si položiť aj otázku: na **aké kráľovstvo** žena Zebedejova myslela? Na nebeské? Pravdepodobne nie. Však celý národ vrátane aj učeníkov, ako som už spomínala, mal na mysli politického mesiáša, túžil po nastolení **kráľovstva pre Izrael, tu na zemi**. Učenici mali aj konkrétnu predstavu o tom, že ten mesiáš bude ich Majster. Môžeme teda usúdiť, že matke išlo o **zabezpečenie týchto pozícií** pre svojich synov.

Mimochodom, boli to **dospelí** chlapi, ktorí sa nemuseli skrývať za matkyňu sukňu. Z pokračovania je ale jednoznačné, že **iniciatíva** pochádzala práve od nich: v záujme **lepšieho efektu** nechali hovoriť za seba matku. Však aj Ježiš má matku, mama možno vie na Neho citovo lepšie zapôsobiť. Avšak Pán Ježiš odpovedá nie matke, ale svojim učeníkom. Z toho je viditeľné, že **citový nátlak** nezapôsobil, On sa nedal ovplyvniť, veď dobre poznal svojich, vedel, ako zmýšľajú, aké túžby v sebe pestujú.

Jeho odpoveď dáva vytriezvenie: „*Neviete, čo žiadate.*“ Ako by mohli vedieť, keď snívajú o moci a sláve, a **utrpenie je od nich ďaleko**. Pán však im opäť naznačuje, keď spomína kalich, že **Ho čaká utrpenie**: „*Môžete piť kalich, ktorý mám piť ja?*“ Aká ľahká, až nezodpovedná je reakcia: „*Môžeme*“. Ako veľmi mohlo Ježiša bolieť, že Ho ani jeho najbližší nechápu, že nemajú ani tušenia o tom, čo Ho čaká. Avšak nedáva to najavo. Len naznačuje, že sa tak stane – „*Môj kalich budete piť*“ – totiž „*Učeník nie je nad učiteľa ani sluha nad svojho pána.*“ (Mt 10,24). Ale žiadne iné vymoženosti neprichádzajú do úvahy. Samozrejme Pán Ježiš myslí na miesta v Jeho nebeskom kráľovstve. Avšak nie je dôležité zabezpečiť si konkrétne miesto, ale **je dôležité vedieť, či tam raz vôbec môžem vojsť a za akú cenu**.

A tu vidíme, ako Zebedejovci so svojou matkou vytvorili priestor na **konflikt** medzi učeníkmi. Nahnevali si ostatných. Veľká **chyba matky**, ktorá má na zreteli **iba záujem svojich** synov, že neberie ohľad na ostatných, je **zaujatá** v prospech svojich synov. Môže byť úmysel aj dobrý, bez múdrosti sa vypomstí a vzíde z toho zbytočný svár. Totiž, ľahko sa dovtípime, že aj **ostatní učenici** zrejme mali **podobné túžby** a myšlienky, len nemali odvahu s tým vyjsť von, **ich reakcia** však ich prezrádza. Akože by neboli nazlostení, veď zrazu títo dvaja ich skoro odstrčili na vedľajšiu koľaj. Je to aj tak vo všeobecnosti veľké varovanie, v tejto súvislosti predovšetkým

matkám, ktoré sú ochotné konať hocičo v nádeji, že to prospeje ich deťom. Zároveň krivdiť ostatným, to je kontraproduktívne a namiesto úžitku, im tým škodia.

A tu čítame: „Ježiš ich však zavolať k sebe“. **Všetkých** dvanástich, lebo sú rovnakí. Je to takzvané „na koberček“. A hovorí s nimi o tom, kam vedie, aké následky má požívanie moci: „Viete, že vládcovia panujú nad národmi a mocnári ich utláčajú. Medzi vami to tak nebude!“ **To nie je cesta učeníkov.** Ježiš nastolil **iný poriadok.** Ich cesta nevedie k moci a sláve, ale k službe a k pokore. Je možné ich spoznať práve podľa toho, že nekonajú tak, ako je to bežné vo svete, ale slúžia, podobne svojmu Majstrovi. On je pre nich **príkladom.** „Ale kto by sa chcel stať medzi vami veľký, bude váš sluha a kto by chcel byť medzi vami prvý, bude váš otrok. „**Ani Syn človeka Neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a dať svoj život ako výkupné za mnohých.**“

Bratia a Sestry, toto je Ježišov program, Jeho poslanie. Ten, ktorý bol prvý, stal sa posledným, On, ktorý bol obklopený húfom anjelov, stal sa otrokom. „**Neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a dať svoj život ako výkupné za mnohých.**“ Druhá časť tejto vety **sa vzťahuje iba na Neho,** dať svoj život za výkupné mohol len On, Syn Boží a Syn človeka. Ale prvá časť tejto vety – o službe – je **výzva pre všetkých** Jeho učeníkov. Kto chce chodiť s Ním a nasledovať Ho, má určenú cestu, a je to **cesta služby.** V službe je neodmysliteľné sebazaprenie – čo je v istom zmysle aj pôst.

Naše pašiové obdobie nám pripomína a sústreďuje naše myšlienky na utrpenie a zástupnú smrť Pána Ježiša Krista na kríži. Žiaľ, v kruhu Jeho učeníkov vôbec neprenikol a nebol vnímaný Jeho výrok o tom, čo Ho čaká. **Niet divu,** že na Veľký piatok boli učenci úplne zmätení, beznádejní, nechápali, ako sa to mohlo stať – lebo nedávali pozor vtedy, kedy im to Pán Ježiš už predom ohlásil, dokonca trikrát. Koľko strasti a bolesti si mohli ušetriť, keby boli pozorní a tak počúvali: „*Hľa, vystupujeme do Jeruzalema a Syn človeka bude vydaný veľkňazom a zákonníkom. Odsúdia ho na smrť a vydajú pohanom, aby ho vysmiali, zbičovali a ukrižovali; a tretieho dňa bude vzkriesený.*“

Bratia a Sestry, obráťme sa na Pána Ježiša s vďakou, že dal svoj život ako výkupné aj za nás. Volá nás preto k pokániu, aby sme sa konfrontovali s tým, že bez Neho je náš život v zatratení, a nemáme právo na nebo. Ale ak sme Mu to vyznali a vo viere prijali, že On pre nás zabezpečil odpustenie hriechov a miesto v Jeho kráľovstve, tak sa snažme o to, aby sme Ho nasledovali. Aby sme Ho napodobňovali tým, že dovolíme, že by sa v našom živote uplatnil Jeho nový poriadok: nechcime sa stať veľkými, ale slúžiacimi, nie prvými, ale nechajme, aby On bol prvý a my by sme Ho nasledovali svojou službou i životom. Priestor a možnosti sú k tomu dané, len treba začať. Nech nám v tom Pán pomáha. **Amen**

Modlitba:

Pane Ježišu Kriste, ďakujeme, že Tvoje slovo je nám zrkadlom, v ktorom sa môžeme uzrieť, akí sme. Veru, nie sme lepší, ako boli Tvoji učeníci, ktorí snívali

o pozíciách a výhodách pri Tebe. Ani my nemáme pochopenie na to, že si prišiel slúžiť a na túto cestu pozývaš aj nás. Odpusť naše blúdenie, hádky a snahy o pretekanie a získavanie výhod či nejakej moci. Daj nám pochopiť, že Tvoja cesta vedie k pokore a nie k povyšovaniu sa. A v tom nám pomáhaj Teba nasledovať a prijať Tvoj poriadok, ten iný, ktorý tento svet odmieta. Pomáhaj nám učiť sa prijať radšej náročnejšiu cestu s Tebou, ako ľahšiu bez Teba. Ďakujeme, že sa môžeme riadiť podľa Tvojho príkladu.

Prosíme, v tomto pašijnom období daj nám nielen pochopiť odkaz Tvojho utrpenia, ale nech sme otvorení aj pre utrpenie iných, okolo nás. Daj nám vnímavého ducha, ochotu aj vynaliezavosť, aby sme vedeli slúžiť s tým, čo máme. A hlavne, aby sme boli vytrvalí na modlitbách. Prosíme aj teraz za nemocných, doma či v zariadeniach, hlavne prosíme za tých, ktorí prežívajú telesné i duchovné trápenie; buď blízko k smútiacim, zahoj ich rany, potešuj tých, čo prežívajú stratu blízkej osoby, či domova, práce, zázemia, dokonca aj nádeje. Buď blízko k tým, ktorí Ťa volajú, daj sa nájsť tým, ktorí Ťa hľadajú. Nech si viditeľný aj v živote svojich, aj v našich životoch. Zachovaj nás vo viere a vernosti k Tebe. *Amen.*

Otče náš...

Požehnanie...

Pieseň: č. 238 – *Vpíš nám do srdc, drahý Bože slovo práve kázané...*